

Redactie: Theresiahof 28 - 1216 MJ Hilversum- 035 683 48 75

Naerdincklant Nieuwsbrief september 2006

Voorwoord

Zoals u op onze jaarvergadering gemerkt zal hebben, heb ik een aantal weken mijn voorzitterschap moeten staken. Ik heb Anton Cruysheer gevraagd mij waar te nemen. Vanaf augustus ben ik weer actief als voorzitter. Bij deze wil ik Anton bedanken voor zijn gedreven inzet.

Het gaat goed met onze afdeling. Zoals u gelezen hebt in het jaarverslag is er een lichte stijging van het ledental. Het jaarverslag en de nieuwsbrief hebben een andere vormgeving gekregen. De verwachte activiteiten zoals excursies en het grote onderzoeksproject op het grondgebied van het Goois Natuurreservaat gaan we nu vormgeven. Naerdincklant staat op de kaart!

De PR en een eigen onderkomen is voor mij een grote wens. De PR is een gereedschap voor de communicatie naar buiten. Een man/vrouw die zich wil inzetten om de afdeling te vertegenwoordigen op het gebied van de PR is van harte welkom, dan zijn wij compleet en kunnen we 'de buitenwereld' nog beter informeren. Het is een taak waarbij een ieder zal worden geïnformeerd over alles wat zich op archeologisch gebied afspeelt binnen het grondgebied van Naerdincklant en zelfs daarbuiten. Wat wilt u nog meer!

John van der Sar
Voorzitter Naerdincklant

Gemeentelijke Correspondenten Naerdincklant

Om de communicatie met de verschillende gemeenten van het grondgebied van Naerdincklant te vergemakkelijken, alsook het zicht op de verschillende (grond)activiteiten, heeft het bestuur de eerste gemeentelijke correspondenten van Naerdincklant aangesteld. De correspondenten zijn normaliter het eerste aanspreekpunt voor de betreffende gemeente. Ook houden de correspondenten een oogje in het zeil voor wat betreft de ruimtelijke ontwikkeling(splannen), grondverzet en eventueel archeologisch (voor)onderzoek door archeologische bedrijven. De betrokken gemeenten worden hierover geïnformeerd. De eerste correspondenten zijn:

Gemeente Hilversum	-	John van der Sar
Gemeente Weesp	-	Ton Kok
Gemeente Loenen	-	Kees Beelaerts van Blokland

Voor de volgende gemeenten zoekt het bestuur nog leden: Blaricum, Eemnes, Bussum, Naarden, Baarn, Muiden, Wijdemeren, Laren, De Bilt (m.b.t. Hollandsche Rading) en Huizen. Voor informatie, vragen en/of aanmelding kunt u zich wenden tot Anton Cruysheer (035-6235112).

Ledenvergadering gezellig!

De afgelopen ledenvergadering op het oude Raadhuis (Museum Hilversum) te Hilversum op donderdag 15 juni jongstleden was erg gezellig. Na de welkome koffie, thee en cake werd de vergadering geopend door Anton Cruysheer, tijdelijk voorzitter in de plaats van John van der Sar. De elementen van deze avond betroffen:

- welkom nieuwe leden
- programmavoorstel voor de komende twee jaar
- uitreiking jaarboek 2005 (nieuwe stijl)
- uitreiking nieuwsbrief (nieuwe stijl)
- toelichting penningmeester
- toelichting secretaris
- reactieronde
- borrel en napraten

De avond werd financieel mogelijk gemaakt door de Gemeente Hilversum waarvoor onze hartelijke dank! Organisatorisch is dank verschuldigd aan de secretaris Liesbeth Wierenga, de penningmeester Ton Kok en Ed van Mensch van Museum Hilversum.

Jaarboek 2005

Na de ledenvergadering zijn de jaarboeken, zo goed als het kan rondgebracht of anders per post verstuurd naar de leden die niet op de vergadering aanwezig konden zijn. De reacties op het jaarboek zijn gelukkig erg positief. Zowel tijdens de ledenvergadering als daarna. Onder meer de provincie Utrecht feliciteerde ons met het fantastische resultaat, iets wat natuurlijk erg leuk is om te horen. Enige zorg is er natuurlijk om de ingeslagen weg in financiële zin te continueren.

De penningmeester en de overige bestuursleden zullen zich hard maken om hier een structurele oplossing voor te vinden. Gedacht wordt aan de volgende maatregelen:

- verlagen kosten uitgave nieuwsbrieven door gedeeltelijke digitale verspreiding
- verlagen portiekosten door bijvoorbeeld persoonlijk langsbrengen van het jaarboek
- verkoop van jaarboeken aan bijvoorbeeld antiquariaten
- groei van het ledental
- het opnemen van enkele advertenties in het jaarboek
- aanvraag van subsidie bij het hoofdbestuur van AWN
- aanvraag van subsidies gemeenten en provincies

Hierbij vraagt het bestuur ook de leden om actief mee te denken en zich in te zetten om de uitgave te continueren. Dit kan natuurlijk door het enthousiasmeren van potentiële nieuwe leden, alert te zijn op mogelijke adverteerders, mee te denken, het meehelpen aan de totstandkoming van het aankomende jaarboek (het schrijven van een artikel) of anderszins. Helpt u mee? Alvast bedankt!

Jaarboek 2006

Het bestuur is reeds actief bezig met de organisatie van het nieuwe jaarboek, dat uiterlijk 15 maart 2007 zal uitkomen. Wilt u hieraan bijdragen, bijvoorbeeld door het schrijven van een artikel, heeft u ideeën of weet u een adverteerder? Meldt u zich dan bij het secretariaat. Onze dank!

Mailinglist Naerdincklant

Een van de punten op de jaarvergadering van Naerdincklant is een voorstel tot de opzet van een mailinglist. Een ieder die beschikking heeft over een emailadres, en die het leuk vindt om via deze weg op de hoogte te worden gehouden van allerhande archeologisch nieuws uit de regio, kan zich hiervoor aanmelden. U dient uw emailadres dan door te geven aan de secretaris, Liesbeth Wierenga, secretaris@naerdincklant.nl.

Geeft u hierbij aan of u wenst om deze nieuwsbrief voortaan digitaal te ontvangen. Dit

is natuurlijk niet verplicht maar heeft de voorkeur voor het bestuur in verband met het drukken van de kosten (zie ook het stukje over het jaarboek 2005 en 2006.

Ledengroei Naerdincklant

Het bestuur van Naerdincklant heeft onlangs Mevrouw B. van der Linden uit Hilversum als nieuw lid van harte verwelkomt.

Rondleidingen

Op 25 juni jongstleden heeft John van der Sar een rondleiding gegeven op het grondgebied van het Goois Natuurreservaat voor geïnteresseerden.

Bestuursvergadering 19 juli

Op 19 juli jongstleden heeft het bestuur weer een vergadering belegd. Gesproken is onder meer over de afgelopen ledenvergadering, de reacties op het jaarboek en nieuwsbrief, de voorgenomen plannen voor het veldwerk, excursie, ledenbijeenkomst en de nieuwe nieuwsbrief voor september. Hierbij een foto die de herinnering aan de zeer warme julimaand van 2006 in leven zal houden! Met vriendelijke groet van het bestuur.

Ledenbijeenkomst 28 september

Op 28 september a.s. is er weer een ledenbijeenkomst. Geen thema, geen bijzonderheden, gewoon een gezellig samenzijn om over allerlei zaken te kunnen (bij)praten en eventuele vondsten te kunnen laten zien. Vorig jaar vond de bijeenkomst plaats te Kortenhoef bij oud-bestuurslid en erelid Jonny Offerman. Dit keer vindt het plaats te Hilversum, en wel bij Anton Cruysheer (bestuurslid) thuis:

Tijd: 20.00 – 22.00 uur

Plaats: Hoge Larenseweg 74 (tel. 035-6235112)

Anmelden is niet nodig, tot ziens op de 28^e!

DE EXCURSIE VERGETEN ???

Op zaterdag 28 oktober gaan we naar het Neanderthalmuseum in Duitsland nabij Dusseldorf.

Dus willen we graag weten wie er meegaan. Geeft u zich zo spoedig mogelijk op bij het secretariaat.

secretaris@naerdincklant.nl of bel 035 683 48 75. U kunt dit doen tot uiterlijk 15 oktober.

Het is zeker interessant om mee te gaan omdat er in november in het Corversbos een veldkarteringsonderzoek zal worden gehouden naar de Neanderthalervindplaats. Verdere informatie hierover in deze nieuwsbrief.

Op de tentoonstelling in het museum in Duitsland kunt u antwoord krijgen op de vragen: "Waar komen wij vandaan?" "Wie zijn we?" en "Waar gaan we naar toe?"

Dal en geschiedenis van de Neanderthaler mens Vroeger was het Neanderthal een wild, ongeveer 50 meter diep ravijn. Sinds de 18^e eeuw komt het met de naam Hundsklipp of gesteente regelmatig in persberichten voor. De nauwe kloof in het Dusseldal met negen grotten en twee watervallen was een landschappelijk kleinood dat in de eerste helft van de 19^e eeuw door kunstenaars van de Dusseldorfer schildersschool in meer dan 150 werken werd vastgehouden. De kleine Feldhofer grot verborg meer dan 40.000 jaar de botten van de Neanderthaler.

In 1856 werden door het winnen van kalk de rotsen vernield en kwamen fossielen te voorschijn.

Verhoging Ledental

Een van de punten uit het programma is het laten groeien van het ledenaantal van Naerdincklant. Daarom hierbij een vriendelijk oproep aan u. Kent u iemand in uw omgeving die wellicht lid zou willen worden? Meldt u zich dan bij het secretariaat. Ook is een lidmaatschap natuurlijk een erg leuk kerst-, sinterklaas- of verjaardagscadeau!

Vast onderkomen Naerdincklant

Een ander belangrijk punt uit het programma is dat het bestuur van Naerdincklant op zoek is naar een vast onderkomen. Een plek waar kan worden vergaderd en eventueel een borrelavond of ledenvergadering kan worden gehouden. Deze

plek moet ook geschikt zijn als studieplek en het liefst altijd toegankelijk en, tja... gratis! Weet u iets? Het bestuur houdt zich aanbevolen!

Vondstmeldingen

De Veld- en Vondstcoördinator van Naerdincklant heeft het in de zomervakantie rustig gehad! Laatste nieuws over de stokwapenschoen (zie de nieuwsbrief van 15 juni 2006), is dat uit schilderijenonderzoek nu blijkt dat het waarschijnlijk inderdaad om een dergelijk voorwerp gaat uit de 16^e-18^e eeuw. Er wordt aan gedacht hierover een artikeltje te wijden.

Mocht u nog vondsten weten of hebben, neem ze vooral mee naar de ledenbijeenkomst op 28 september (zie hierboven) of neem even contact op.

Met vriendelijke groet, Anton Cruysheer

'De Fijne Porcelainfabriecq'

Een fabriek, die als middel tegen de werkloosheid door ds. Johannes de Mol was gesticht.

Dat het Loosdrechts porselein uiterst zeldzaam is hoeft niemand over te twijfelen. Het zal niet gemakkelijk zijn geweest om in de 18^e eeuw (1774-1784) dit porselein te vervaardigen. Dit blijkt uit het archeologisch onderzoek die in

2000 door de Historische Kring Loosdrecht is uitgevoerd. Er zijn diverse scherven gevonden waaruit blijkt dat er heel veel geëxperimenteerd is met vormen, bakprocessen enz. Ook is er gekeken naar andere porselein producten uit verschillende landen. Bijvoorbeeld Duitsland, Engeland en Japan. Het resultaat mag er zijn, zelfs uniek te noemen. Men is druk bezig om samen met het SLOP (Stichting Loosdrechts Porselein) van de vondsten die te maken hebben gehad met de experimenten en productie van dit porselein, een uitgave te maken. Het bestuur van Naerdincklant bekijkt of en hoe zij hierin een rol kan vervullen.

WO II Radarstation Seeadler

Naerdincklant heeft onlangs bij de Rijkdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB, binnenkort RACM) bescherming gevraagd (plaatsing op de monumentenkaart) van een zeer bijzonder complex: het radarstation Seeadler uit de Tweede Wereldoorlog. Dit geheimzinnig geheel is pas in 2001 ontdekt tussen Weesp en Muideren in de polders die op stapel staan ontwikkeld te worden. Uitgebreide informatie kunt u vinden op een speciaal hieraan gewijde website: www.radarstation.nl.

Mijn mooiste vondst is

Door: Ronald Visser

Dit is een nieuwe rubriek in de nieuwsbrief. Het idee achter deze rubriek is min of meer hetzelfde als in Westerheem. Er is echter één belangrijke aanpassing: het is namelijk de bedoeling dat deze rubriek gevuld wordt door leden van Naerdincklant en dat de pen wordt doorgegeven. In iedere nieuwsbrief kan een lid dus een verhaal over zijn of haar mooiste vondst vertellen en aangeven wie naar diens mening de volgende moet zijn om een mooiste vondst te beschrijven. Omdat ik met dit idee kwam, mag ik dan ook de spits afbijten.

Mijn mooiste vondst is eigenlijk geen vondst. Ik heb lang moeten nadenken over mijn mooiste vondst, want door de ene vondst te kiezen doe ik anderen weer te kort. Ik kon geen keus maken tussen bijvoorbeeld een baksteen met stempel, een volledige hals van een Stuart 203, een munt, een fibula of een stuk Romeinse glas. Na een

grondig beraad heb ik gekozen voor een wat uitgebreidere vondst die ik strikt genomen niet zelf gedaan heb, maar er wel bij geweest ben. De mooiste vondst die ik heb uitgekozen betreft een opgraving, namelijk de opgraving naar een Romeins schip in het kader van een Time-Team-opname/opgraving.

In de zomer van 2003 is in De Meern een schip gevonden vlak bij het schip "De Meern 1", dat uitgebreid in het nieuws was en momenteel bij de RACM in Lelystad geconserveerd wordt. Destijds is de tweede platbodem uit De Meern in de grond gebleven, omdat het niet direct bedreigd werd. De archeologen van de gemeente Utrecht wisten de redactie van het Engelse televisieprogramma Time-Team enthousiast te maken voor een gedeeltelijke opgraving van dit schip. De doelstellingen van de opgraving waren het bepalen van de ouderdom van het schip en de mate van conservering (bijv. in hoeverre het schip achteruit was gegaan in 2 jaar tijd). Van 22 tot en met 25 mei 2005 is dan ook de Romeinse platbodem "De Meern 4" deels uitgegraven.

Omdat ik betrokken ben bij het dendrochronologisch laboratorium RING kon ik ook bij dit unieke project aanwezig zijn. Er was zelfs een zeer belangrijke rol weggelegd voor het dendrochronologische onderzoek, namelijk een antwoord geven op een van de twee hoofdvragen van de opgraving. De eerste dag dat we er aanwezig waren konden wij nog geen dendrochronologisch onderzoek uitvoeren, omdat er nog niet genoeg van het schip was uitgegraven. Ik heb deze tijd benut om te helpen met het opgraven van het schip. Dit was een unieke ervaring, vooral omdat het hout zo goed geconserveerd was. Het blijft fascinerend om hout dat bijna 2000 jaar geleden tot een schip is gemaakt onder je handen te voelen. Nadat er met een kettingzaag een aantal stukken van dat hout uit het schip zijn gehaald, konden we de jaarringen ervan ook onderzoeken. Dit leidde tot een datering omstreeks het jaar 100 na Christus met een marge van ongeveer 8 jaar. Hiermee is de "De Meern 4" een van de vroegste Romeinse platbodems! Kortom een uniek onderzoek met unieke resultaten dat ook nog bijna geheel is vastgelegd met behulp van camera's.

Voor meer informatie over de opgraving, zie: http://www.racm.nl/content/xml_racm%5Ctimeteam.xml.asp?toc=s2-2

Tot zover deze eerste "Mijn mooiste vondst...." en ik zou graag de pen aan Rob Wolfrat willen doorgeven, in de hoop dat hij zijn mooiste vondst wil beschrijven.

Nieuw bestuurslid gezocht!

Om meer in het nieuws te komen en om Naerdincklant op positieve wijze bij allerhande organisaties in het voetlicht te brengen is het bestuur, zoals op de jaarvergadering uit de doeken is gedaan en zoals u in het programma heeft kunnen lezen, op zoek naar een enthousiast persoon voor de functie van Public Relations. Mocht u hiervoor interesse hebben en/of vragen hebben, neem dan zeker even contact op met de voorzitter, John van der Sar.

November veldonderzoek Neanderthalervindplaats Corversbos

Archeologisch onderzoek door Naerdincklant Het voornemen staat nog altijd overeind: indien de vereiste goedkeuring wordt gehaald, zal in november een veldkarteringsonderzoek worden gehouden naar de Neanderthalervindplaats in het Corversbos. Mogelijk dat op de ledenbijeenkomst eind september hierover al wat meer duidelijkheid over is. Uiteraard staat deelname voor alle leden open. Voor meer informatie kunt u terecht bij Anton Cruysheer, cruysheer@hotmail.com of 035-6235112.

RO nieuws

Onder het kopje 'RO nieuws' kunnen korte berichten worden geplaatst waarbij mogelijk archeologische waarden in het geding zijn. Vaak betreffen dit locaties die ontwikkeld worden ten behoeve van bijvoorbeeld woningbouw. Komt u iets tegen, wilt u dit dan doorgeven aan de secretaris Liesbeth Wierenga?
secretaris@naerdincklant.nl

Veel nieuws kan het bestuur u niet melden, tijdens de bouwvak is er weinig activiteit geweest. Als enige kan worden vermeld dat de gemeente Hilversum druk bezig met de voorbereidingen van de aanleg van de spoortunnel bij het centraal station in Hilversum. RAAP Archeologisch Adviesbureau heeft hiervoor een bureauonderzoek verricht, maar geconcludeerd

dat hier waarschijnlijk niets bijzonder valt te verwachten. Uiteraard houden we het voor u in de gaten. Mocht u zelf nieuws weten/hebben, meldt u zich bij het secretariaat.

Archeologisch Nieuws Bron SNA

Eerste 100 rapporten beschikbaar in archeologisch e-depot.

In het kader van het e-depot voor de Nederlandse Archeologie (eDNA) is het afgelopen jaar een pilot project uitgevoerd voor het digitaliseren, archiveren en ontsluiten van elektronische publicaties. Een 100-tal archeologische publicaties van verschillende archeologische instellingen integraal, zijn inmiddels online beschikbaar gemaakt (www.edna.nl/nl/publicaties).

Het project dient als een concreet voorbeeld van de manier waarop, in de nabije toekomst, archeologische informatie met elkaar kan worden uitgewisseld. Het kan als een startpunt fungeren voor discussies over een manier waarop (Malta)rapporten ontsloten en doorzoekbaar moeten worden gemaakt.

De eerste rapporten zijn afkomstig van het Amsterdams Archeologisch Centrum, ADC ArcheoProjecten, Archol BV, HSL-Zuid projectbureau, RAAP Archeologische projecten, de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek en de gemeenten Den Haag, Vlaardingen en Groningen.

Nieuwe directeur RACM

Op 1 september 2006 treedt Kees de Ruiter (57) aan als directeur van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM). De nieuwe dienst komt tot stand uit een fusie van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg en de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. Kees de Ruiter heeft een ruime ervaring in de ruimtelijke ordening opgebouwd als hoofd van de afdeling Landelijk Gebied van de provincie Gelderland en als plaatsvervangend directeur van de directie Groene Ruimte en Recreatie bij het ministerie van LNV. Sinds 2002 is de Ruiter werkzaam als directeur bij de directie Platteland bij datzelfde ministerie.

Bestuur:

voorzitter

John van der Sar, 035-6292190
j.vandersar@hilversum.nl

secretaris

Liesbeth Wierenga, 035 - 683 48 75
secretaris@naerdincklant.nl

penningmeester

Ton Kok, 0294 - 45 85 65
tonkok@worldmail.nl

Veld-/Vondstcoördinator

Anton Cruysheer 035 - 623 51 12
06 - 28 332 866 cruysheer@hotmail.com

lid

Ronald visser
rm.visser@lycos.nl
06 - 26 098 931